

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

11 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 333

10-06-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വരൾച്ച നേരിടാൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച കർമ്മ പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ ആന്റണി രാജു</p>	<p align="center">ശ്രീ എം.ബി. രാജേഷ് (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്തെ താപനില ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ആയത് നേരിടാൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്തൊക്കെ കർമ്മ പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ആഗോള താപനത്തിന്റെയും അതിന്റെ ഫലമായുണ്ടാകുന്ന കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെയും ഭാഗമായിട്ടാണ് അന്തരീക്ഷ താപനില ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിച്ചു വരുന്നത്. ഇതിന് പരിഹാരം കാണുന്നതിന് കാർബൺ തുലനത്തിലൂടെ സാധ്യമാകും. അത്തരത്തിൽ കാർബൺ തുലനത്തിലേയ്ക്ക് പടിപടിയായി എത്തിച്ചേരുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി "നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ" എന്ന കമ്പയിന് മിഷൻ രൂപം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. നെറ്റ് സീറോ കാർബൺ കേരളം ജനങ്ങളിലൂടെ എന്ന കമ്പയിൻ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനത്തെ 92 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ എമിഷൻ ലഘൂകരണം, കാർബൺ സംഭരണം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി മാലിന്യ സംസ്കരണം, ജലസുരക്ഷ, ഊർജ സംരക്ഷണം, പച്ചത്തുരുത്ത് തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കാർബൺ എമിഷൻ കണക്കാക്കൽ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഊർജം (ഗതാഗത മേഖല ഉൾപ്പെടെ) മാലിന്യം, കൃഷി തുടങ്ങിയ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുമുള്ള എമിഷനാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഇത്തരത്തിൽ പ്രവർത്തം ഏറ്റെടുത്ത തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ 2395 അങ്കണവാടികളിൽ ഇ.എം.സി. യുടെ സഹകരണത്തോടെ, 'അംഗൻജ്യോതി' പദ്ധതിയിൽപ്പെടുത്തി ഊർജ സംരക്ഷണ ഉപകരണങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം പ്രദേശിക കർമ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ എന്ന പദ്ധതി മിക്ക സ്ഥാപനങ്ങളും വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p>

		<p>പരമ്പരാഗത കാവുകളുടെ സംരക്ഷണം മുതലായ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തി വരുന്നു. ഉഷ്ണ തരംഗത്തിന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ തണ്ണീർ പന്തലുകൾ, വാട്ടർ കിയോസ്കുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ചില സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കാർബൺ ന്യൂട്രൽ ഫാമിങ് പോലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്</p>
(ബി)	<p>വരും വർഷങ്ങളിൽ കടുത്ത വരൾച്ച ഉണ്ടാവാൻ സാധ്യതയുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ ജല ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുവാൻ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദാംശം വെളിപ്പെടുത്തുമോ ;</p>	<p>(ബി) ഉണ്ട്. ഭൂജല നിരപ്പിൽ ഉണ്ടാകുന്ന കുറവ് പരിഗണിച്ച് കേരളത്തിൽ 3 ബ്ലോക്കുകൾ ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളായും 30 ബ്ലോക്കുകൾ സെമി ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളായും സെൻട്രൽ ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ബോർഡ് കണ്ടെയ്ന്മെന്റിനായിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്ത 15 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്ത് ഉൾപ്പെടുന്ന 94 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആദ്യഘട്ടമായി ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. തുടർന്ന് 46 ബ്ലോക്കുകളിലെ 227 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽകൂടി ജലബജറ്റ് പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ഒരു ബ്ലോക്ക് ക്രിട്ടിക്കൽ വിഭാഗത്തിലും 14 ബ്ലോക്കുകൾ സെമി ക്രിട്ടിക്കൽ വിഭാഗത്തിലും ഉൾപ്പെടുന്നു. ശേഷിക്കുന്ന 2 ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളിലേയും 16 സെമി ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളിലും ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം പുരോഗമിക്കുകയാണ്. ജലബജറ്റ് തയ്യാറാക്കിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജലസൗകര്യം അനുഭവപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്ന പ്രവർത്തനവും ഈ പഞ്ചായത്തുകളിലെ ജലസുരക്ഷാ പ്ലാൻ ജനകീയമായി തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനവും പുരോഗമിക്കുന്നു.</p>
(സി)	<p>കുടിവെള്ള ക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ജലാശയ മലിനീകരണം തടയുന്നതിനും മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്;</p>	<p>(സി) ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി, പ്രധാനമായും മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നാളിതുവരെ 22.1 കിലോമീറ്റർ പൂഴകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. 34435 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ നീർച്ചാലുകളും 3448 കുളങ്ങളും പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ചു. പുതിയതായി 5110 കുളങ്ങളും 17511 കിണറുകളും 558 സ്ഥിരം തടയണകളും 60231 താൽക്കാലിക തടയണകളും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ 8656 കിണറുകളിൽ റീചാർജ്ജിംഗ് സംവിധാനവും ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും ഒരു ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളിൽ വീതം പ്രാഥമിക ജലഗുണനിലവാര നിർണ്ണയ ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം പുരോഗമിക്കുകയാണ്. എം.എൽ.എ. മാരുടെ</p>

		<p>പ്രാദേശിക വികസന ഫണ്ട്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി വിഹിതം എന്നിവ വിനിയോഗിച്ചും പെരിയാർ പമ്പാനദീതട പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതി (RKI)യുടെ സഹായത്തോടെയുമാണ് ഈ ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്താകെ ഇത്തരത്തിൽ 234 ലാബുകൾ പ്രവർത്തന സജ്ജമായിട്ടുണ്ട്. 294 ലാബുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പ്രവർത്തനം പുരോഗതിയിലാണ്. ഈ ലാബുകൾ വരുന്നതോടുകൂടി ജനങ്ങൾക്ക് അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന കിണർ ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കാനും മലിനീകരണം കാണുന്ന പക്ഷം ആവശ്യമായ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാനും കഴിയും. തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ജലാശയ മലിനീകരണം തടയുന്നതിനും, മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി മഴവെള്ളം സംഭരിക്കുന്നതിനായി മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുന്നു. മതിയായ വിസ്തീർണ്ണമുള്ളതും പുതിയതായി നിർമ്മിക്കുന്നതുമായ കെട്ടിടങ്ങളിൽ മഴവെള്ള സംഭരണി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്.</p>
(ഡി)	<p>വരൾച്ച സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന ഉപഗ്രഹാധിഷ്ഠിത മാപ്പ് വികസിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) സംസ്ഥാനത്തെ ജലസോഷണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള 3 ബ്ലോക്കുകളിലും സെമി ക്രിട്ടിക്കൽ ബ്ലോക്കുകളായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള 30 ബ്ലോക്കുകളിലും ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന ജലബജറ്റുകൾക്ക് അനുബന്ധമായി വരൾച്ചാ സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന ഉപഗ്രഹാധിഷ്ഠിത മാപ്പുകൾ കൂടി തയ്യാറാക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കൂടി പങ്കാളിത്തത്തോടെയും ജനകീയമായിട്ടുമാണ് ഹരിതകേരളം മിഷൻ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ